

Formidlings- og udviklingsseminar

Evalueringsfundament for folkeoplysningen

Tirsdag den 3. juni 2014, Brandbjerg Højskole, Brandbjergvej 12, 7300 Jelling

Hele det folkeoplysende bagland inviteres til et seminar, hvor vi præsenterer de foreløbige resultater af et udviklingsprojekt, der går ud på at bygge et relevant, lettilgængeligt og fleksibelt fundament for dokumentation og evaluering i folkeoplysningen. Målet er, at udvikle et sæt af evalueringsværktøjer, der kan bruges i mange forskellige folkeoplysende sammenhænge og på mange forskellige niveauer – fra små enkle undersøgelser til større evalueringsprojekter.

Projektet kobler en kvalitativ/læringsteoretisk tilgang til evaluering med virkningsevaluering. Ideen er, at man herved får et evalueringsfundament at stå på, som både opleves relevant "indefra" folkeoplysningen og troværdigt "udefra". Se uddybning nedenfor.

På seminaret vil vi præsentere redskaberne i beta-versioner – dvs. at de kan bruges i praksis, men ikke er helt færdigudviklede - så I får mulighed for at påvirke den videre udvikling. Derudover er der workshops, hvor I kan udvikle ideer til, hvordan redskaberne konkret kan anvendes i jeres egen praksis til dokumentation, evaluering og udvikling.

Program

10.00: Kaffe/te og brød

10.30: Velkomst

10.40: Steen Elsborg: Hvad er de virksomme stoffer i en folkeoplysende tilgang?

11.10: Thomas Bredgaard: Introduktion til virkningsevaluering.

Poul Pedersen fra AOF Aalborg supplerer med eksempel og erfaringer fra praksis.

12.00: Frokost

12.45: Randi Jensen: Introduktion til evalueringsfundament for Folkeoplysningen.

13.05: Niels Prins: Introduktion til dokNet.dk

13.30: Workshops: Hvordan kan vi anvende redskaberne i vores egen praksis?

14.45: Opsamling, kommentarer og refleksioner i plenum.

15.10: Afslutning

Pris for deltagelse: 400 kr. til ophold/forplejning. Oplæg er finansieret af projektet.

Bindende tilmelding til csk@daghojskoler.dk senest **onsdag den 21. maj**.

Angiv ved tilmelding foreløbigt valg af workshop, se nedenfor.

Togforbindelser: København 7.50, ankomst Vejle, 9.53. Aalborg, 7.48, Aarhus 9.00, ankomst Vejle 9.46. Taxa til Brandbjerg tager ca. 15. min. Hjem er der afgang mod København 15.47 og nordpå 15.54. *Angiv ved tilmelding om du vil med fællestaxa til/fra Vejle station.*

Workshops – Hvordan kan vi anvende redskaberne i vores egen praksis? (13.30-14.30)

Formålet med de 3 workshops er at udvikle idéer og måske etablere samarbejde om, hvordan evalueringsfundamentet og dokNet.dk kan anvendes i praksis – fra pædagogisk udvikling og dokumentation i det daglige til ambitiøse evaluerings- og forskningsprojekter. Hver workshop indledes med et kort indspil.

a. Virkningsevaluering – folkeoplysningens indsats på beskæftigelsesområdet

Holder vores forestillinger om, hvad det er der virker for forskellige deltagergrupper? Kan vi blive (endnu) bedre til at hjælpe ledige videre med deres liv og nærmere job eller uddannelse? Hvordan imødekommer vi omverdens krav på dokumentation på en måde der er relevant for os og deltagerne og troværdig for omgivelserne?

Indspil ved Bjørn Salling, Kaffé Fair i Aalborg.

b. Virkningsevaluering på det kulturelle område?

I folkeoplysningen er en bred antagelse om at kulturelle aktiviteter og læringsforløb har stor værdi for kompetenceudvikling og dannelse – en antagelse som omverden ikke altid køber. Holder det vand og i givet fald på hvilken måde? Kan vi designe et evaluerings-/forskningsprojekt, der er relevant for vores eget udviklingsarbejde og troværdigt i forhold til omgivelserne?

Indspil fra Jakob Olsen fra Daghøjskoleforeningen om en idé til et forsknings-/udviklingsprojekt, med udgangspunkt i evalueringsfundamentet.

c. dokNet.dk som dialogisk vejledningsredskab og dokumentation af læring/progression.

Workshoppen sætter fokus på at udvikle ideer til, hvordan dokNet.dk kan bruges til at fastholde retningen i en individuel læringsplan (eks. kombineret ungdomsuddannelse eller ordblindeundervisning) og til generelt at understøtte og dokumentere læring og progression.

Indspil ved Lars Lerche fra Flex Aarhus og Rie Nielsen fra Hovedstadens Ordblindeskole.

Lidt mere om projektet:

Projektet gennemføres af Daghøjskoleforeningen i samarbejde med AOF og Folkehøjskolernes Forening samt forskerne Steen Elsborg (Læringsdrevet Innovation, LDI), Steen Høyrup Pedersen (DPU/Aarhus Universitet) og Thomas Bredgaard fra Aalborg Universitet.

Projektet har fået tilskud af DFS' projektmidler.

Der udvikles to fleksible dokumentations- og evalueringsværktøjer i projektet:

- **dokNet.dk** et redskab til dokumentation/opsamling af data og grafisk anskueliggørelse af alle mulige former for læringsudbytte – eks. hverdagsmestring, kreativitet eller fagligt udbytte. Det kan også bruges til enklere tilfredsheds-/udbytte-undersøgelser ved kursusafslutning, undervisningsmiljøundersøgelser mv. <http://www.dokNet.dk> er allerede tilgængeligt i en beta-version.¹
- et **evalueringsfundament**, et web-baseret værktøj, der understøtter brugen af **virksomhedsevaluering** i en folkeoplysende sammenhæng.

---

¹ Log ind med brugernavnet demo og login demo for at se og afprøve nogle eksempler på, hvordan undersøgelser med dokNet.dk kan se ud.

Projektet bygger på ideen om, **at koble to tilgange til evaluering af læringsudbytte:**

- Projektet "**Folkeoplysning og motivation for livslang læring. Vi søger de virksomme stoffer**", der er gennemført for DFS af Steen Elsborg og Steen Høyrup Pedersen. Det er et pilotstudie, der analyserer nogle folkeoplysende forløb i lyset af lærings- og motivations-teorier og forsøger at identificere "de virksomme stoffer". Resultaterne er struktureret og præsenteret i en matrix (DFS 2013). Mange af jer har hørt om projektets resultater og fået rapporten på lanceringsmøder i Aarhus og København i november sidste år.
- Den metodiske tilgang **virkningsevaluering**, der er afprøvet i forbindelse med projektet Flex Aarhus (Daghøjskolerne i Aarhus, 2012/13), hvor det blev bekræftet at denne evalueringsmetode er relevant og berigende i en folkeoplysende sammenhæng. Thomas Bredgaard var evalueringssaglig konsulent på dette projekt.

dokNet.dk

er et web-baseret værktøj til dataopsamling, dokNet.dk. Det fungerer som hjælperedskab ved evalueringer, men det kan også fungere som et dialogisk pædagogisk-/vejledningsværktøj, der synliggør den enkelte deltagers/elevs læring/udvikling.

Prototypen på dokNet.dk hedder Kompetencenettet og er udviklet og anvendt i projektet Flex Aarhus, der byggede på det oprindelige forslag om fleksuddannelsen. Redskabet blev udviklet som værktøj for arbejdet med virkningsevaluering. Det synliggør den enkelte deltagers læring/udvikling inden for områderne uddannelsesafklaring, faglige kompetencer, sociale kompetencer og hverdagskompetencer og blev anvendt både som dialogisk vejledningsværktøj og som dokumentationskilde ved evaluering af projektet.

Ideen er netop, at det både er et pædagogisk værktøj og et dokumentationsværktøj - så dokumentationen bliver en integreret del af den pædagogiske proces og ikke noget, der skal hægtes "uden på".

Se evalueringen af anvendelsen af virkningsevaluering i Flex Aarhus her:

<http://www.daghojskoler.dk/media/18888/flexaaeval.pdf>

Redskabet [dokNet.dk](http://doknet.dk) er en fleksibel, web-baseret videreudvikling af Kompetencenettet og det er tilgængeligt i beta-version.

Log ind med brugernavnet *demo* og login *demo*, så kan I se eksempler på, hvordan redskabet kan bruges – det er opfundet til grafisk synliggørelse af progression/læring men det kan også anvendes til eks. almindelige tilfredsheds- og udbytte-undersøgelser ved kursusafslutning, undervisningsmiljøundersøgelse, APV mv.

Ved at oprette sig som bruger kan man lave egne undersøgelser helt fra bunden eller man kan kopiere andres undersøgelser og tilpasse dem til eget formål.

Vi vil meget gerne have tilbagemeldinger med vurderinger af dokNet.dk, fejl, ideer til forbedringer mv.

Værktøj, der understøtter virkningsevaluering

Ud over dokNet.dk udvikles der et værktøj, der understøtter arbejdet med at arbejde med virkningsevaluering. Det er et værktøj til at kvalificere en faglig dialog og udvikling samt skabe læring på tværs af projekter og programmer om, hvad der virker for hvem, hvorfor og hvordan. Programteorier kan også anvendes til at planlægge og anskueliggøre nye programmer og aktiviteter overfor eksterne interessenter.

I modsætning til andre former for evaluering er virkningsevaluering velegnet til at identificere og teste de ”virksomme mekanismer”, som får programmer og aktiviteter til at virke for bestemte målgrupper. Det er også en velegnet metode til at undersøge, hvilke betingelser, der skal være til stede i programmets eller aktivitetens omgivelser for at antænde mekanismerne. I virkningsevaluering anvendes ”programteorier” til at formulere antagelser om, hvad der virker for hvem under hvilke omstændigheder. Programteorier kan udledes af fagprofessionelles erfaringer og antagelser om, hvad der virker for hvem, og synliggør ”tavs viden”.

Derudover kan programteorier udledes af faglig-/teoretisk viden og det er her, vi inddrager Elsborgs og Høyrops pilotstudie og de lærings- og motivationsteorier, de trækker på, som en hjælp til at kvalificere og formulere antagelser om, hvad der virker. Publikationen kan downloades her:

<http://www.dfs.dk/media/400372/virksomme-stoffer-web.pdf>

Når programteorier er formuleret kan de evalueres: Holder antagelserne om, hvad der virker for hvem, under hvilke omstændigheder? Der er ikke nødvendigt, at evaluere hele programteorien. Ofte kan man nøjes med de antagelser, som man finder mest væsentlige eller interessante. Evaluator finder indikatorer for det, som skal evalueres og data, der kan belyse om antagelserne holder i praksis. Se evt. mere her <http://bit.ly/1h0g9k1>